

5. Міняйло Н.В. Колегія весталок у релігійному та політичному житті Давнього Риму (УІІ ст. – 27 р. до Р.Х.): дис. ... канд.іст.наук. К., 2015. 205 с.

ЧОМУ КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ – НАВИЧКА ХХІ СТОЛІТТЯ – ПОТРІБНА КОЖНОМУ УЧНЮ

*Пометун Олена,
докт. пед. наук, професор, гол. наук. співробітник,
Інститут педагогіки України,
м. Київ, Україна*

Критичне мислення розуміють як самоспрямоване, самодисципліноване, самоконтрольоване і самокорегуюче мислення. Це передбачає відповідність мисленневих операцій людини певним стандартам і уважне керування їхнім використанням. Результатом стануть ефективне спілкування і розв'язання проблем, а також можливість подолати власний егоцентризм і соціоцентризм. Критично мисляча людина вміє піддавати сумніву сприйняті знання, відкидати ненаукову інформацію і аналізувати її джерело. У навчанні критичне мислення дозволяє учням створювати власні ідеї і перевіряти їх у своїх дослідженнях. Водночас критичне мислення важливо не лише для навчання, а й для життя. Його можна застосовувати в будь-якій життєвій ситуації, що вимагає роздумів, аналізу і планування.

По-перше, воно сприяє *інноваційності мислення*. Якщо діти здатні критично мислити, вони можуть зрозуміти ситуацію і генерувати нові ідеї відповідно неї. Вони можуть провести мозковий штурм, формулюючи відповідні, ефективні та інноваційні ідеї, які нові корисні і відповідають розв'язуваному завданню. Критичне мислення відіграє вирішальну роль в оцінці нових ідей, обранні кращих та їх модифікації за необхідності.

По-друге, критичне мислення – *важлива складова загального мислення*. Вміння ясно і раціонально мислити важливо у будь-якій сфері: освіти, досліджень, менеджменту, фінансів чи права. Проте, критичне мислення не обмежується конкретною професією або сферою, оскільки це – навичка загального характеру.

Вміння критично мислити і системно розв'язувати проблеми є перевагою у будь-якій успішній професійній діяльності.

По-третє, критичне мислення *покращує мовні та презентаційні навички*. Чітке і систематичне мислення може удосконалити спосіб вираження думок та ідей. Вивчаючи, як аналізувати логічну структуру текстів, критичне мислення також покращує здатність їх розуміння.

По-четверте, розвинене критичне мислення є *основою науки і демократичного суспільства*. Наука вимагає критичного використання розмірковування в експериментах і підтвердження теорії. Для знаходження причин явищ і процесів, що має вирішальне значення для підтвердження наявних фактів, потрібні навички критичного мислення. Правильне функціонування демократії потребує громадян, які можуть критично ставитися до соціальних проблем, контролювати владу і оприлюднювати свою думку щодо її дій, долати упередження та стереотипи. Критичне мислення також життєво важливе для успішного подолання хаотичних ситуацій у суспільстві.

По-п'яте, критичне мислення має вирішальне значення для *саморефлексії*. Самооцінка є однією з найважливіших умов необхідних для досягнення успіху в житті. Критичне мислення дозволяє дитині глибше дізнатися про її / його слабкості, а також сильні сторони. Якщо людина живе осмислено, то цінності, якими вона керується, й рішення, що приймає, мають бути обмірковані та обгрунтовані. Це можливо лише, якщо вона володіє інструментами критичного мислення.

Нарешті, критичне мислення – це ефективний інструмент під час виконання завдань ЗНО, письмових іспитів чи тестуванні підчас прийому на роботу. Всі випробування засновані на умінні мислити логічно, послідовно, незалежно, аналізувати завдання, впевнено відкидати зайве, оцінюючи контекст та ін. Навички, розвинені в «критичному мисленні», допомагають учням показувати кращі результати у всіх предметах, навіть у тестах з математики.